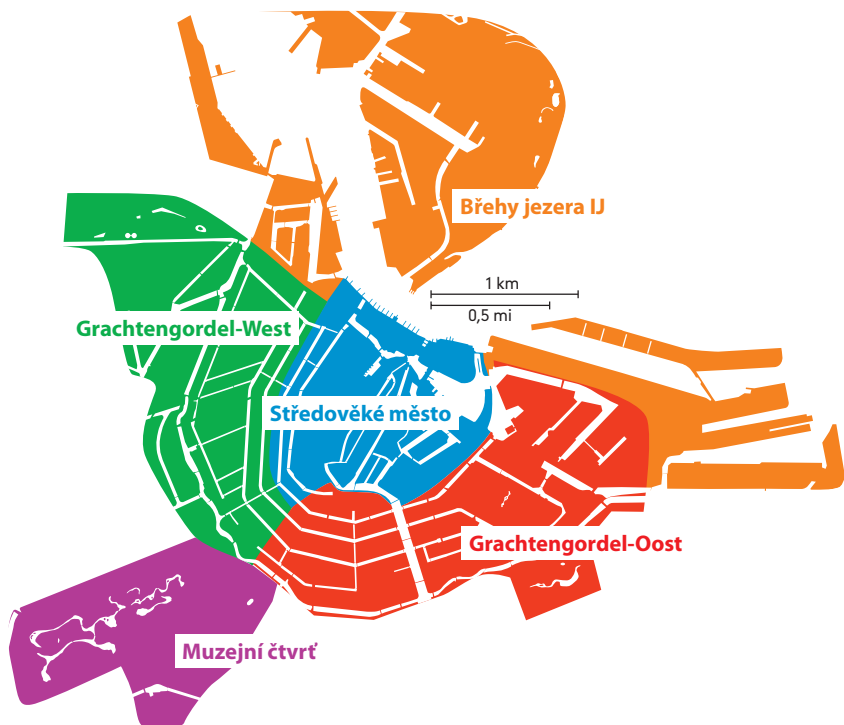

Jak je průvodce koncipován?

Pamětihodnosti Amsterdamu zde představíme v pěti kapitolách. Každé kapitole je přiřazena jedna konkrétní barva.

Abychom plánování cesty usnadnili, rozdělili jsme všechny hlavní turistické atrakce každé kapitoly do tří rubrik: Unikátní pamětihodnosti jsou shrnuty v seznamu *TOP 10* a navíc označeny dvěma hvězdičkami. Další významné, ne však jedinečné památky jsme zařadili do rubriky *Nenechme si ujít!* Výběr dalších zajímavých cílů nabízí rubrika *Kam ještě můžeme zajít?*

★★ TOP 10	6	Westerkerk	92
Kouzlo Amsterdamu	8	Kam ještě můžeme zajít?	94
		Kam za... jídlem a pitím?	97
		Kam za... nákupy?	100
		Kam za... zábavou?	102
Všehochoť informací			
Kulturní metropole	14		
Vybudováno na vodě	16		
Přehlídka štítů	18		
Pronásledování židů	20		
Rembrandtův vzestup a pád	22		
Ráj cyklistů	24		
Kavárenská kultura	26		
Kuchyně mnoha národů	30		
Středověké město			
Úvodní seznámení	36		
Můj den:			
na klidných místech	38		
★★ De Wallen	44		
Begijnhof.....	48		
Amsterdam Museum.....	50		
Dam	53		
Kam ještě můžeme zajít?	56		
Kam za... jídlem a pitím?	60		
Kam za... nákupy?	64		
Kam za... zábavou?	66		
Grachtengordel-West			
Úvodní seznámení	70		
Můj den:			
strávený nakupováním	72		
★★ Grachten	78		
★★ Jordaan	82		
★★ Anne Frank Huis	86		
		Úvodní seznámení	106
		Můj den:	
		všední den v Amsterdamu	108
		★★ Rijksmuseum	114
		★★ Van Gogh Museum	117
		★★ Stedelijk Museum	120
		★★ Vondelpark	122
		Kam ještě můžeme zajít?	125
		Kam za... jídlem a pitím?	129
		Kam za... nákupy?	130
		Kam za... zábavou?	131
Grachtengordel-Oost			
		Úvodní seznámení	134
		Můj den:	
		ve staré židovské čtvrti	136
		★★ Scheepvaartmuseum	142
		Heineken Experience	144
		Hermitage Amsterdam	146
		Joods Historisch Museum	148
		Hortus Botanicus	150
		Kam ještě můžeme zajít?	152
		Kam za... jídlem a pitím?	158
		Kam za... nákupy?	161
		Kam za... zábavou?	163

Břehy jezera IJ

Úvodní seznámení	166
Můj den: v říši vody a architektury	168
★★EYE Filmmuseum	174
A'DAM Toren	176
NDSM-Werf	178
Oostelijk Havengebied	181
Kam ještě můžeme zajít?	184
Kam za... jídlem a pitím?	187
Kam za... nákupy?	189
Kam za... zábavou?	189

Procházky

Od kanálu Brouwersgracht k muzeu NEMO	192
Od Hlavního nádraží k Rijksmuseumu	197

Praktické informace

Před cestou	204
Příjezd	206
Cestování po Amsterdamu	207
Ubytování	209
Jídlo a pití	212
Nákupy	213
Zábava	214
Slovníček	215

Příloha

Plán města	217
Rejstřík ulic	225
Rejstřík	229
Seznam fotografií	232
Tiráž	233

Magické chvíle

Objevme se ve správný čas na správném místě
a zažijme něco nezapomenutelného.

Závan starých časů	55	Nejhezčí pohled v modrou hodinu	155
Nahlédnutí do oken	81	Romantický ostrov	183
Jako místní lidé	128		

V Amsterdamu si můžeme prohlédnout více než 8000 architektonických památek – některé též zevnitř, jako třeba budovu Huis van Brienen v ulici Herengracht

Velká část Amsterdamu je protkána grachty (vodními kanály) – a díky nim můžeme město výborně prozkoumávat během plavby na lodi

★★ TOP 10

Náš seznam TOP 10 Vám pomůže s naplánováním návštěvy nejdůležitějších památek od naprosté jedničky až po desátou v pořadí.

1 ★★ Grachten

Starým městem procházejí stovky grachtů lemovaných stromy a kupeckými paláci. Amsterdam je jako stvořený k tomu, abychom si jej prohlíželi z vody (strana 78).

2 ★★ Rijksmuseum

Rembrandt, Vermeer a další: Rijksmuseum patří k největším chrámům umění v Evropě. Vrcholem je Čestná galerie s Rembrandtovou „Noční hlídkou“ (strana 114).

3 ★★ Van Gogh Museum

Van Goghova díla byla za jeho života neprodejná, dnešní ceny však trhají rekordy. Nejlepší sbírka jeho děl na světě se nachází právě v Amsterdamu (strana 117).

4 ★★ Jordaan

Působivá architektura, venkovské prostředí a malebné, idylické panorama formují obraz této bývalé dělnické čtvrti. Zvláštní zajímavostí jsou „hofjes“, zastrčené dvorky (strana 82).

5 ★★ Anne Frank Huis

Zvenčí si jen těžko představíme, jaké drama se odehrávalo v kupeckém

domě u Prinsengrachtu. Dnes je to poutavé místo, kde si připomeneme osud židovské dívky Anny Frankové (strana 86).

6 ★★ De Wallen

Prostitutky, coffee shopy a nejstarší domy celého města. Amsterdamská Čtvrť červených luceren je zcela výjimečná (strana 44).

7 ★★ Stedelijk Museum

Městské muzeum vystavuje nejnovější díla moderního umění. Od roku 2013 má novou futuristickou přístavbu (strana 120).

8 ★★ Vondelpark

Místní lidé a turisté si stejnou měrou oblíbili zelené plíce Amsterdamu a využívají zdejší nabídku volnočasových aktivit, jako jsou bezplatné přírodní divadlo, růžová zahrada, fontány a kavárny (strana 122).

9 ★★ Scheepvaartmuseum

V 17. a 18. století nastalo zlaté období amsterdamské obchodní flotily. Podrobný výklad podává Muzeum mořeplavby (strana 142).

10 ★★ Eye Filmmuseum

Bílá budova je příkladem nového, vizionářského urbanistického stylu. Tato architektura se nemusí každému líbit (strana 174).

Kouzlo Amsterdamu

Zažijme to, co Amsterdam dělá
Amsterdamem, vnímejme jeho jedinečnou
atmosféru. Tak jako místní lidé.

Cyklistická prohlídka města

V tomto cyklistickém městě je téměř povinností uskutečnit krátkou prohlídku na kole, nizozemsky „fiets“ (strana 24). Vypůjčíme si tedy kolo (půjčovny: strana 208) a vyjedeme. Chce to trochu cviku, než si zvykneme jezdit mezi tolika cyklisty. Cestou stále míváme kavárny vhodné pro malou přestávku. Chceme-li poslouchat výklad, jsou tady cykloprojíždky s průvodcem (např. dvouhodinové nabízí Yellow Bike, Nieuwezijds Kolk 29).

Nákupy v nekraté tržnici

Hlavně o sobotách se mnoho lidí vydává na pouliční trhy, aby nakoupili zeleninu a ryby, ale také třeba vafle se sirupovou náplní (stroopwafels) a jarní závitky (loempia). Nejživější tržnicí je Albert Cuypmarkt (strana 162), o něco klidnější jsou Noordermarkt (strana 102) a sousední trh v ulici Lindengracht. Poté je téměř nutností zastavit se v Café Winkel (strana 77) na jablečný koláč a kávu s mlékem (koffie verkeerd).

Horké pokušení

Horké, křupavé hranolky s pořádnou porcí krémovité majonézy, podávané ve špičatém kornoutu: komu se nesbíhají sliny při pomyslení na něco podobného? Nejlepší hranolky v Amsterdamu se dají sehnat u malých pouličních stánků, buď na trhu, nebo na nějakém stálém místě. Oblíbený stánek s hranolky Vlemincx v ulici Voetboogstraat (strana 212) má v nabídce téměř 40 druhů majonézy. Kromě toho si své „frietjes“ můžeme sníst také s indonéskou arašidovou omáčkou.

Zábavná plavba přívozem

Hned za Hlavním nádražím začíná dovolená: nastoupíme na přívoz a při bezplatné pětiminutové plavbě přes jezero IJ okamžitě unikneme návalu v centru. Na opačném břehu nás k návštěvě zve futuristické EYE Filmmuseum (strana 174; přívoz k ulici Buiksloterweg, IJpromenade 1, denně 10–1) nebo cyklistická vyjížďka přes Nieuwendammerdijk (+ 221 severovýchodně od F5), který kdysi býval vesnicí u hráze a dnes je

Prohlídka Amsterdamu v rámci cyklistické
projíždky je opravdu zábavná – např. zde, v ulici
Oudezijds Voorburgwal s výhledem na kostel
St. Nicolaasbasiliek

Můj den: na klidných místech

Ve starém amsterdamském centru bývá těsně, protože se tam hemží mnoho lidí: nakupující dámy, transvestité v ženských šatech, prostitutky a jejich zákazníci, milovníci kultury a studenti, návštěvníci hospod a čínská komunita. Pohybujeme se tedy s nimi, ale během prohlídky budeme často odbočovat z davu, např. do nenápadné uličky, úzkého vchodu nebo do nějaké brány.

**9:00 hodin: výkladní skříňě
plné prostitutek**

Čtvrt červených luceren 6 ★★ De Wallen nám dopoledne nastaví svou klidnou tvář. Svobodní muži dospávají své noční opojení, než se vydají na další kolo do „Rosse Buurt“, mladí lidé ještě podřimují v levných ubytovnách a čerstvě uklizené uličky kolem kostela Oude Kerk (strana 46) se mokře lesknou v záři ranního slunce. Nyní si zhruba hodinu budeme na vlastní pěst prohlížet čtvrt De Wallen, kde se dá volně dýchat až do okamžiku, kdy se večer opět začnou zapínat křiklavá červená světla. Nyní

se ve výlohách pohybuje jen málo prostitutek, ale některé třeba stojí na ulici a povídají si. Nezřídka si vymění pár slov rovněž s místními obyvateli. Sousedé si spolu též povídají. Velmi mlčenlivá je naopak bronzová socha Belle: stojí jihozápadně od kostela Oude Kerk v místě, kde má ulice Oudekerksplein charakter široké pěší zóny. Belle má na podstavci nápis: „Respect sexworkers all over the world.“ Také Trompettersteeg, hned za rohem, prokazuje těsné propojení starého města s nejstarším řemeslem: tato nejužší amsterdamská ulice má šířku

9:00 hodin: výkladní skříně plné prostitutek

14:30 hodin: pouliční umělci

14:30 h

150 m

150 yd

Cíl

16:30 h

16:30 hodin: modlitba bez konce

14:00 hodin: staré knihy a další starožitnosti

Start

9h

6

15 Ons' Lieve Heer op Solder

Oude Kerk

De Wallen

Koffieschenkerij

Trompettersteeg
Dollebegijnsteeg
Cacao & Spice

Oudezijds Voorburgwal

Achterburgwal

Oude Doelenstr.

Oude Hoogstraat

Oudezijds

Kloveniersburgwal

Gedempte Begijnensloot

Rokin

Gedempte Oudekerkplein

Kapitein Zeppos

Grimburgwal

Oudemanshuispoort

14 h

Oude Kerk (ležící u grachtu Oudezijds Voorburgwal a v srdci čtvrti De Wallen) není jen nejstarším kostelem celého města, ale zároveň také jeho nejstarší dochovanou budovou

pouhého jednoho metru a mnoha šlapkám („hoeren“) ve výlohách slouží jako přehlídkové molo.

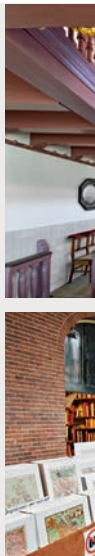
10:00 hodin: kavárna připomínající rajskou zahradu

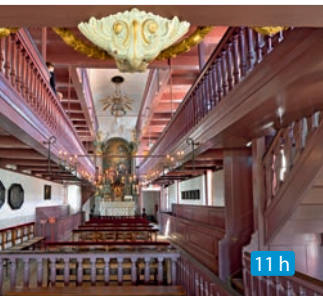
Jestliže už jsme probráždili uličky, zajdeme na jihovýchodní stranu kostela Oude Kerk. Neobyčejným klenotem je stinná kavárna Koffieschenkerij. V kavárně, kterou vedou Job a Anne, je tak útulno, že si musíme dávat pozor, abychom se vůbec ještě chtěli zvednout! Terasa je tak klidná a idylická, že si tam budeme připadat jako na venkovském prostranství. A také uvnitř, v bývalé sakristii kostela Oude Kerk, nám budou neuvěřitelně chutnat jablečné koláče, káva, polévky, housky i domácí limonáda. Mimochodem: kavárnu dělí jen stěna od oddací místnosti, kde si

roku 1634 řekli své ano malíř Rembrandt a jeho manželka Saskia van Uylenburgh.

11:00 hodin: zakázané, ale trpěné náboženství

Idylicky klidné bývá také okolí grachtu Oudezijds Voorburgwal, které se však již začíná plnit zábavychtivými svobodnými muži a turisty. Nad grachty a mosty se pomalu, ale jistě začíná vznášet závan marihuany. Nebude nás však dusit dlouho, neboť se téměř okamžitě zase schováme do budovy – a půjdeme po stopách starého tajemství. **15** Ons' Lieve Heer op Solder (tedy „Náš milý Pán Bůh v podkroví“) je jedním z nejlákavějších muzeí celého města. Za vrchnostensky působícími zdmi patricijského

11 h

14 h

Nahoře: katolíci se směli modlit pouze v kostelích skrytých před zraky protestantů – muzeum Ons' Lieve Herr op Solder je jedním z těchto kostelů

Dole: v Oudemanhuispoortu se prodávají staré knihy, rytiny a další zboží

9 h

Warmoesstraat je jednou z nejstarších amsterdamských ulic. Patří rovněž ke Čtvrti červených luceren

domu, tedy přesněji řečeno „v podkroví“, se doslova schovává celý katolický kostel, který musel kdysi být skrytý před zraky protestantů.

 13:00 hodin: fair trade a bio
V rovných 13 hodin své brány otevírá Cacao & Spice uprostřed Čtvrti červených luceren. Tento malý čokoládový ráj leží pouhých 250 metrů od tajného kostela,

v postranní uličce Dollebegijnensteeg (tedy v „uličce bláznivých bekyň“). Tady prý kdysi žily ženy, které byly pravým opakem zbožných bekyň. K nim se však ještě podíváme. Jelikož už za sebou máme pozdní snídani, v čokoládovém ráji se asi spokojíme jen s krátkou prohlídkou výkladních skříní. Kdyby nám to nestačilo, dáme si třeba šálek kávy, případně kávové lanýže nebo kávové bonbony...

Venkovní stoly kavárny Mokum stojí na nádvoří Amsterdam Museum

Ve skryté uličce Gebed Zonder End se nachází útulná restaurace Kapitein Zeppos, časté dějiště společenských akcí

14:00 hodin: staré knihy a další starožitnosti

Po malých mostech překonáme Oudezijds Voorburgwal a Oudezijds Achterburgwal, dva hezké grachty, které se v noci zahalují červeným světlem luceren. Musíme dávat pozor, abychom nepřehlédli úzké dveře, kterými můžeme odbočit vpravo k Oudemanhuispoortu (strana 66). Pro krátkou přestávku daleko od městského shonu nám přijde vhod podloubí univerzitního areálu s tichým nádvořím. Klid bývá také v obchodech s dřevěnými okenicemi, kde se již od roku 1557 prodávají knihy, staré rytiny a pohlednice.

 14:30 hodin: pouliční umělci
Půjdeme klidnou ulicí Grimburgwal (strana 45) podél stejnojmenného kanálu a brzy nás přivítá

12 Amsterdam Museum. Toto muzeum vůbec není nudné! Nejprve si však dáme pozdní oběd v muzejní kavárně Mokum (strana 52). Tento klenot leží za vysokými muzejními zdmi, které kdysi oddělovaly chlapecký sirotčinec od okolního světa. Najíme se na klidném vnitřním dvoře. U východu muzea nás čeká kuriozita: malá galerie Gedempte Begijnensloot s monumentálními skupinovými portréty – to vše takřka uprostřed ulice.

 16:30 hodin: modlitba bez konce
Sem musíme přijít včas! Největší vnitřní dvorek (hofje) v celém

městě, **11** Begijnhof, se totiž v 17 hodin zavírá. V této oáze klidu, v těsné blízkosti největší amsterdamské nákupní ulice, kdysi bydlívaly bekyně, zbožné ženy, které však neskládaly řeholní slib. Budeme si tam připadat jako na středověké návsi! Begijnhof je hojně navštěvován turisty, a proto si zde užijeme klid jen ráno po 9. hodině nebo těsně před uzavřením v 17 hodin. Klidnou atmosféru si odneseme též ven a pokračujeme podél grachtů k uličce Gebed Zonder End (tedy „modlitba bez konce“). Na jejím konci čeká restaurace Kapitein Zeppos s celovečerním programem: jídlo, pití, divadlo, koncerty – to vše zde můžeme zažít. Až se v uličce

posadíme, všimneme si, jaký tu je klid a pochopíme název uličky: kněží se tu dříve mohli klidně procházet a bez ustání šeptat modlitby.

De Koffieschenkerij

† 220 A4
 ☒ Oudekerksplein 27 ☎ 06 52 65 33 02
 🌐 www.koffieschenkerij.com
 ⌚ Po–So 9–18, Ne 9–17

Cacao & Spice

† 220 A4
 ☒ Dollebegijnensteeg 5a ☎ 06 53 48 98 54
 🌐 www.cacaoandspice.com ⌚ Út–St 13–17,
 Čt–So 13–18, Ne 13–17, Po zavřeno

Kapitein Zeppos

† 223 D5
 ☒ Gebed Zonder End 5 ☎ 020 624 20 57
 🌐 www.zeppos.nl
 ⌚ Po–Čt 11–1, Pá–So 11–3, Ne 12–1

„Amsterdamský obývací pokoj“

Je to snad nějaké znamení? Oude Kerk zůstal ušetřen při obou velkých požárech, které zničily středověký Amsterdam. A kostel dodnes stojí. „Mocný hrad“ ve Čtvrti červených luceren má důležité místo v srdcích místních obyvatel, i když již není využíván k bohoslužbám.

1 Zvonice: V 16. století proběhla přestavba věže. Nízkou gotickou věž nahradila dnešní vysoká západní věž a roku 1658 přibyla krásná zvonkohra (odlitá bratry Hemonyovými), která patří k nejhezčím v Nizozemsku. Pouze po předchozí rezervaci a ve skupinách můžeme vystoupat na kostelní věž s překrásným výhledem na staré město.

2 Jižní portál: Z 16. století pochází také portál na jižní straně se znaky císaře Maxmiliána I. a krále Filipa Sličného. Je tam vstup k Železné kapli: za železnými dveřmi byla uchovávána městská privilegia, mj. celní právo z roku 1275. Teprve roku 1872 byly tyto dokumenty převedeny do obecního archivu.

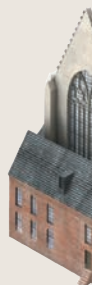
3 Interiér: Oude Kerk dnes již neplní roli sakrální stavby. Od časů,

kdy v 90. letech 20. století proběhly rozsáhlé restaurátorské práce, se v kostele konají výstavy umění, přednášky a koncerty. Z původního hodnotného vybavení se mnoho položek ztratilo již během komplikovaných událostí 16. století.

4 Renesanční skleněná okna: Okna v ženském chóru (1555) jsou pozoruhodná. V 18. století prošla rozsáhlými rekonstrukcemi a vrátil se jim jejich původní tvar.

5 Chór: Chórové lavice s uměleckou dřevorezbou se datují do první poloviny 16. století.

6 Velké varhany: Mimořádně honosné jsou velké barokní varhany (1724–1726) s bohatou zlatou a dřevěnou výzdobou.

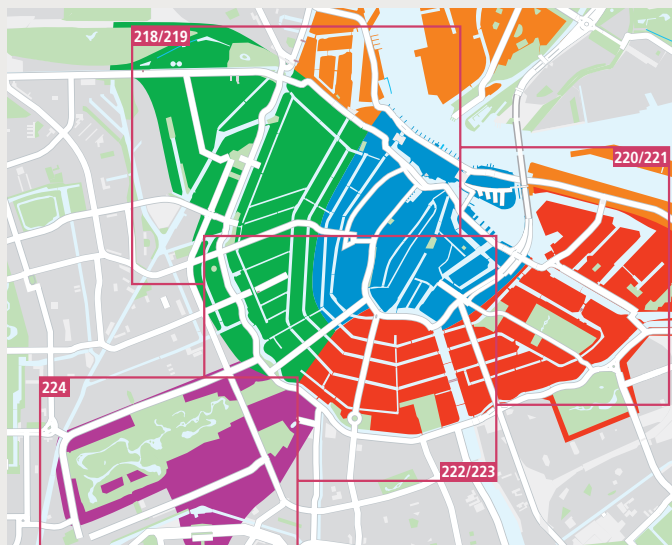

7 Náhrobky: Mnoho slavných amsterdamských občanů našlo místo svého posledního odpočinku v kostele Nieuwe Kerk (strana 54). Totéž platí i pro Oude Kerk, kde jsou

pohřbeni admirálové (třeba Jacob van Heemskerck, Willem van der Zaan), Rembrandtova manželka Saskia (zemřela 1642) a jiní významní lidé.

Plán města

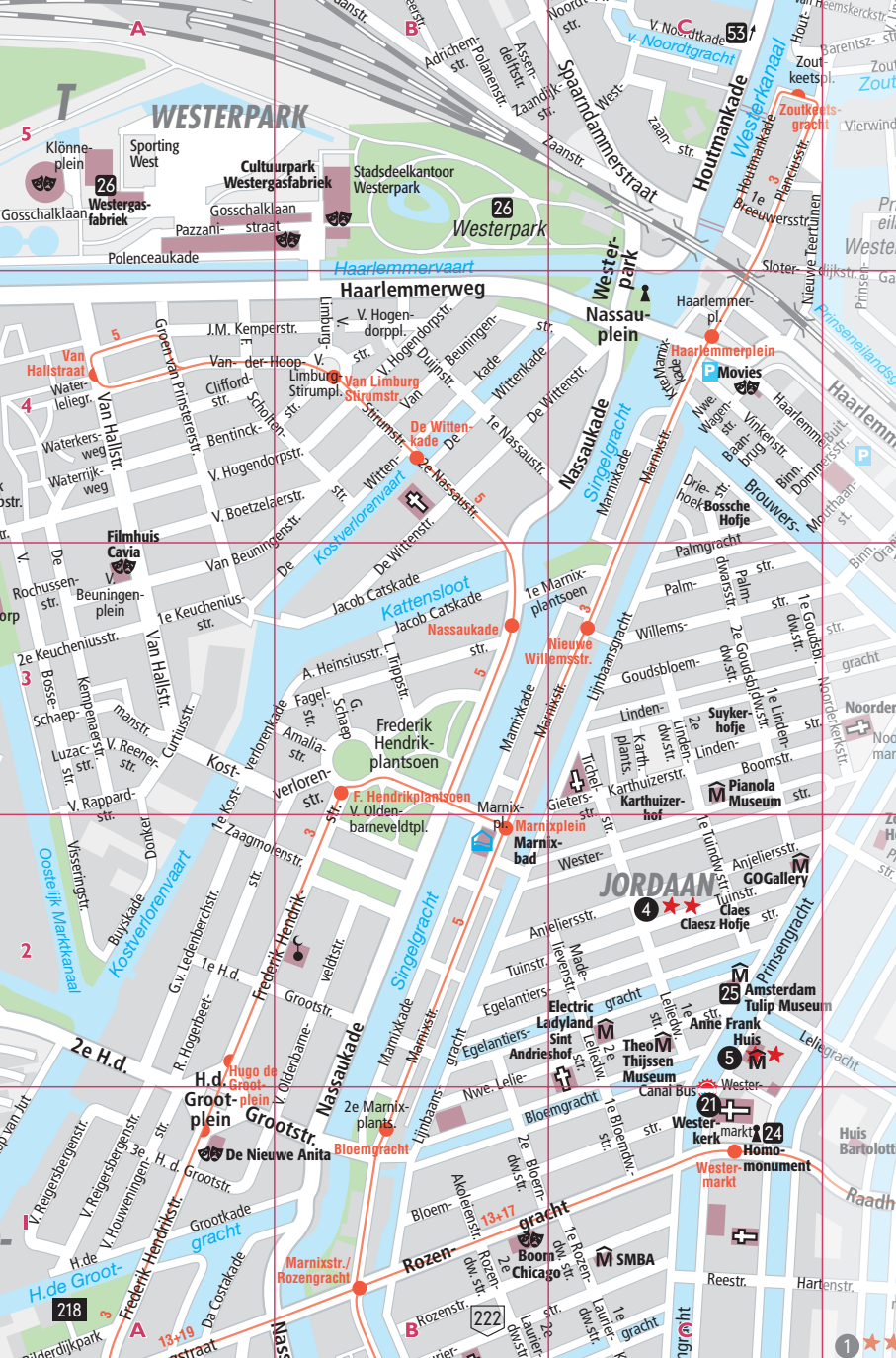

Vysvětlivky

informace	kotviště, přístav
muzeum	mládežnická ubytovna
divadlo, opera	krytý bazén
větrný mlýn	parkoviště; parkovací budova
synagoga	metro
mešita	Canal Bus
památník, monument	pozoruhodná budova / veřejná budova
kostel	pěší zóna
nemocnice	2 ★★ TOP 10
policie	11 Nenechme si ujit!
pošta	12 Kam ještě můžeme zajít?

1 : 11 000

0 400 800 m

1. české vydání 2019

© MAIRDUMONT GmbH & Co. KG, Ostfildern
Verlag Karl Baedeker

Text: Susanne Völler, Simon Calder, Fred Mawer („Kam za...“), Jane Egginton, Anneke Bokern

Překlad původního textu: Eva Dempewolf, Beatrix Gehlhoff, Anne Pitz („Všeho chuť informací“)

Redakce a grafická úprava: Annegret Gellweiler, Gerhard Junker, Susanne Junker, Olaf Rappold, Michaela Salden, Sylvia Scheider-Schopf, Anja Schlatterer (red.sign, Stuttgart)

Vedoucí projektu: Dieter Luippold

Vedoucí redakce: Birgit Borowski

Šéfredaktor: Rainer Eisenschmid

Kartografie: © MAIRDUMONT GmbH & Co. KG, Ostfildern

3D ilustrace: jangled nerves, Stuttgart

Překlad do češtiny: Pavel Rieger

Redakce: Daniela Řezníčková

Korektura: Ilona Sedláčková

Technická redakce: DTP Vladimír Vyskočil – KORŠACH

Distribuce:

Marco Polo s.r.o.

mairs@mairs.cz

www.marcopolo-club.cz

Dílo a všechny jeho části jsou chráněny autorským právem. Každé nepovolené využívání bez souhlasu nakladatelství je nepřipustné a trestné.

Platí to obzvláště pro kopie, překlady, převzetí textu, přenos na mikrofilm a ukládání a zpracování pomocí elektronických systémů.

Printed in Poland

Navzdory pečlivé práci našich autorů, překladatelů a redaktorů se někdy může vloučit do textu chybička, za niž nakladatelství nemůže převzít záruku. Kdykoli rádi uvítáme vaše připomínky, upozornění nebo návrhy na zlepšení. Můžete nás kontaktovat e-mailem: mairs@mairs.cz

nebo na adrese:

Marco Polo s.r.o.

Šárecká 1063/32

160 00 Praha 6

www.marcopolo-club.cz

Moje poznámky